ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 36.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 6-го Мая — 1838 — *Wilno. Piątek. 6-go Maja.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

24 Апрѣля с. года, скончалась здѣсь и 27 ч. тогожъ мѣсяца похоронена, Дама знатнаго рода, девица Викторія *Волловичь*. Продолжительная, восьмидесятилѣтная жизнь ея, была явно благочестива и благодѣтельна. Съ самой молодости она предположила остаться въ дѣвичьемъ состояніи, которое увѣнчала скромностію и всякими добродѣтелями. Благочестивая жизнь при основательномъ просвѣщеніи, была ея правиломъ а любовь ближняго ея жизнію. Сему предмету будучи преданною, она не пропустила дня, въ который бы неявила кому нибудь благотворенія. Разстроенное здоровье съ потеряннымъ зрѣніемъ, уже 26 лѣтъ причиняя ей страданія, не только неохладило памяти ея о бѣдныхъ, но напротивъ кажется еще болѣе оную увеличило. Вдовы, девицы оставленныя судьбою, дѣти бѣдныхъ родителей, становились ея дѣтьми, которыхъ она снабжала подаяніемъ, одеждою, пищею и многихъ изъ нихъ удерживала при себѣ, а даже собственнымъ иждивеніемъ воспитывала ихъ въ училищахъ и пансіонахъ, и мало обращая въ свою пользу, все имущество посвятила благотворительной цѣли. По сему, домъ ея былъ истиннымъ домомъ благотворительности а она истинною матерью бѣдныхъ, коей память сохранится на долго.

Санктпетербургъ. 29-го Апрѣля.

Ихъ Императорскія Высочества Великіе Князья НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧЪ и МИХАИЛЪ НИКОЛАЕВИЧЪ, 26 го Апрѣля изволили отправиться въ Берлинъ. (*Спб. В.*)

Высочайшая Грамота.

Предсѣдательствующему въ Грекоунитской Духовной Коллегіи, Преосвященному Епископу Литовскому *Іосифу*.

Отлично-ревностные ваши труды по Грекоунитской Духовной Коллегіи и по ввѣренной вамъ Епархіи, при успѣшной дѣятельности въ возстановленіи древнихъ, свойственныхъ Грекоунитской церкви обрядовъ, ближайшихъ и къ Восточному происхожденію оной, обращаютъ на себя Монаршее вниманіе Нашъ; въ ознаменованіе чего, Всемилостивѣйше жалуя вамъ препровождаемые при семъ знаки *Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра второй степени большаго креста*, Повелѣваемъ вамъ возложить ихъ на себя и носить по установленію.

Пребываемъ Императорскою Нашею милостію къ вамъ благосклонны.

На подлинной Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Санктпетербургѣ. 1-го Апрѣля, 1838 года. (*Р. И.*)

Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля, Преосвященный *Кириллъ*, Архіепископъ Подольскій и Брацлавскій, Всемилостивѣйше сопричисленъ къ *Ордену Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго.*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno.

W Wilnie, dnia 24 Kwietnia roku teraźniejszego, zeszła z tego świata, i dnia 27 tegoż miesiąca pogrzebioną została, Dama znakomitego domu, Panna Wiktorya *Wołłowiczówna*. Długie, bo blisko ośmdziesięcioletnie życie jej, było jawnie świątobliwe i dobroczynne. Stan dziewiczy, który od pierwszej młodości obrała z samego upodobania, otoczyła skromnością i wszelkich cnot orszakiem. Wzorowa pobożność, przy gruntownem oświeceniu, była jej prawidłem życia, a miłość bliźniego była życiem. Tą cała zajęta i jakby natchniona, nie opuściła dnia, któregoby komukolwiek dobrze nie uczyniła. Słabość zdrowia z utratą wzroku, którą od 26 lat cierpiała, nie tylko nie umniejszała, lecz jeszcze bardziej zaostrzać zdawała się jej pamięć o ubogich. Wdowy, panny od losu opuszczone, dzieci biednych rodziców, stawały się jej dziećmi: które opatrywała jałmużną, odziewała, karmiła, i nie mało z nich utrzymywała przy sobie, albo po szkołach i pensyonach swoim nakładem starannie wychowywała; a sama co do swoich wygód na małem przestając, cały swój majątek poświęciła na dobroczynną pomoc. Ztąd dom jej był prawdziwym domem dobroczynności i ona prawdziwą matką ubogich, której pamięć między ludźmi długo żyć będzie w błogosławieństwie.

Sankt-Petersburg, 29-go Kwietnia.

Ich Cesarskie Wysokoście Wielcy Xiążęta NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ, dnia 26 go Kwietnia raczyli wyjechać do Berlina. (*G.S.P.*)

Najwyższy Dyplomat.

Prezydującemu w Greko-Unickiém Kollegium Duchownem, Przewielebnemu Biskupowi Litewskiemu *Józefowi*.

Odznaczające się gorliwością prace wasze w Greko-Unickiém Kollegium Duchownem i w powierzonej wam dyecezyi, obok skutecznej czynności w przywróceniu dawnych, Greko-Unickiemu Kościołowi właściwych obrzędów, zbliżonych do wschodniego jego pochodzenia, zwracają na siebie Monarszą uwagę Naszę; dla oznamionowania czego, Najłaskawiej nadając wam przesyłające się przy niniejszém znaki *Orderu Św. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza drugiego stopnia wielkiego krzyża*, Rozkazujemy wam włożyć je na siebie i nosić podług ustaw.

Zostajemy Cesarską Naszą łaską ku wam przychylni.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiey Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W St. Petersburgu. 1-go Kwietnia 1838 roku. (*R. In.*)

Przez Najwyższy Dyplomat, pod dniem 2 m Kwietnia, Najprzewielebniejszy *Cyryli*, Arcy-Biskup Podolski i Bracławski, Najłaskawiej policzony do *Orderu Św. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego.*

— Въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ противу Горцевъ въ экспедиціи въ Цебельду и на мысъ Константиновскій, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена *Св. Станислава 3-й степени*, Начальникъ Мингрельскаго Ополченія Поручикъ Князь Георгій *Дадіанъ*;— и *того же Ордена 4-й степени*, командовавшій Абхазскою Дружиною, Гусарскаго Его Величества Короля Виртембергскаго полка Поручикъ Князь *Шервашидзе 2-й*, Прапорщики: Иметинской Дружины Сотенный Командиръ Князь *Койхосро-Микеладзе*, Помощникъ Сотеннаго Командира Князь Георгій *Ниджарадзе* и Мингрельскаго Ополченія Помощникъ Сотеннаго Командира Князь Леванъ *Шервашидзе* и состоявшій прикомандированнымъ къ Милиціи отставный Чиновникъ 12-го класса Семенъ *Зубаловъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 13-го Апрѣля, Кавказскій Гражданскій Губернаторъ, Генералъ-Лейтенантъ Баронъ *Таубе*, назначенъ присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ, съ оставленіемъ по Арміи.

—Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату, 30-го Апрѣля, на основаніи Высочайше утвержденнаго въ 19-й день минувшаго Февраля образованія Совѣта Главнаго Управленія Закавказскимъ Краемъ, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членами сего Совѣта: Генералъ-Маіорамъ, состоящимъ по Кавалеріи Князю *Чевчевадзе* и по Арміи Князю *Бебутову 1-му*, Члену Общаго Присутствія Контрольнаго Департамента военныхъ отчетовъ, Двора Его Императорскаго Величества въ званіи Каммергера, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Долгополову*, и Начальнику Секретной Экспедиціи Канцелярiи Военнаго Министерства, Коллежскому Совѣтнику *Журавлеву*, съ производствомъ его, на основаніи статьи 300 Продолженія тома III Гражданскихъ Законовъ, въ Статскіе Совѣтники со старшинствомъ со дня выслуги въ настоящемъ чинѣ узаконенныхъ лѣтъ. (*С. П.*)

— Согласно представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Государь Императоръ изъявилъ Высочайшее соизволеніе на предпріятіе Ординарному Профессору Дерптскаго Университета *Пирогову*, въ теченіе перваго Семестра настоящаго года, ученаго путешествія въ Парижъ, съ сохраненіемъ жалованья и съ выдачею ему сверхъ того на необходимыя издержки трехъ тысячъ рублей изъ штатной, опредѣленной на ученыя путешествія, суммы.

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Финансовъ, что Его Императорское Величество, по представленію его, разсмотрѣнному въ Комитетѣ Гг. Министровъ, въ 8-й день минувшаго Марта, Высочайше соизволилъ на дозволеніе Подполковнику Арцруни, Титулярному Совѣтнику Айвазову, Грузинскимъ Дворянамъ, занимающимся торговлею, Лорисъ-Меликову, Джанкелову, Херодинову и Тифлисскому гражданину Абессаломову, составить между собою, на представленныхъ ими основаніяхъ, товарищество на паяхъ, для производства торговли съ Персіею. Цѣль такого ихъ предпріятія состоитъ въ томъ, чтобы снабжать сопредѣльныя Россіи Персидскія провинціи нашими Мануфактурными издѣліями, вывозить изъ Персіи нужныя для насъ сырыя ея произведенія, для обработки же какъ ихъ, такъ и мѣстныхъ Закавказскихъ продуктовъ, устроить и содержать, по возможности фабрики на нашихъ берегахъ Каспійскаго моря. Для сего учрежденіе ихъ будетъ называться товариществомъ Персидской торговли; имѣть свое, состоящее изъ всѣхъ Учредителей Правленіе въ Тифлисѣ, съ нужными, по обстоятельствамъ, конторами въ Баку и другихъ мѣстахъ; капиталъ его составится изъ двухъ милліоновъ рублей ассигнаціями, раздѣленныхъ на паи исключительно между вышеозначенными лицами, по взаимному ихъ соглашенію и способамъ каждаго, съ предоставленіемъ имъ права приглашать въ участники предпріятія и другія лица, но не иначе, какъ съ согласія всѣхъ учредителей; количество и время взноса денегъ за паи, равно какъ и число сихъ послѣднихъ, назначится общимъ усмотрѣніемъ учредителей, по соразмѣрности оборотовъ и по мѣрѣ надобности. Товарищество предполагается на пятьнадцать лѣтъ, съ тѣмъ, что послѣ сего срока, оный можетъ быть продолженъ. Г. Министръ Финансовъ, объявивъ о таковомъ Высочайшемъ повелѣніи Учредителамъ означеннаго товарищества, донесъ о семъ Правительствующему Сенату, для обнародованія. (Оп. Пр. Сен. 13 Апрѣля 1838 г.)

— Его Императорское Величество, для споспѣшествованія къ образованію вольныхъ матроскихъ цеховъ, учрежденныхъ, на основаніи приложенія къ 595 ст. продолженія Свода Законовъ XI тома уста-

— W nagrodę odznaczającego się męztwa i waleczności, okazanych przeciwko Górali w wyprawie do Cebeldy i na przylądek Konstantynowski, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława 3 stopnia*, Naczelnik uzbrojenia Mingrelskiego Porucznik Xiąże Jerzy *Dadian*;— *i tegoż Orderu 4-go stopnia*, Dowodzący Drużyną Abchazką, Porucznik półku Huzarów Najjaśniejszego Króla Wirtemberskiego, Xiąże *Szerwaszydze 2-gi*, Chorążowie: Dowódzca Seciny Imeretyńskiej drużyny, Xiąże *Kojchosro-Mikeładze*; Pomocnik Dowódzcy Seciny Xiąże Jerzy *Nidżaradze*; Pomocnik Dowódzcy Seciny Milicyi Mingrelskiej Xiąże Lewan *Szerwaszydze* i przykomenderowany do Milicyi odstawny Urzędnik 12 ej klassy Symeon *Zubałow*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 13 go Kwietnia, Kaukazki Cywilny Gubernator, Jenerał-Porucznik Baron *Taube*, naznaczony zasiadać w Rządzącym Senacie, z zostawieniem w Armii.

— Przez Najwyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi, 30 go Kwietnia, na osnowie Najwyżej utwierdzonego w dniu 19-m zeszłego Lutego urządzenia Rady Głównego Zarządu kraju Zakaukazkiego, Najłaskawiej rozkazano bydź Członkami tej Rady: Jenerał-Majorom, liczącym się w Kawaleryi Xięciu *Czewczewadze* i w Armii Xięciu *Bebutowu 1 mu*, Członkowi Ogólnego Urzędu Departamentu Kontrolli rachunków wojskowych, Szambelanowi Dworu Jego Cesarskiej Mości, Rzeczywistemu Radźcy Stanu *Dołhpołowu* i Naczelnikowi Sekretnej Expedycyi Kancellaryi Ministeryum Wojny, Radźcy Kollegialnemu *Żurawlewu*, z mianowaniem go, na osnowie artykułu 300 dalszego ciągu tomu III-go Praw Cywilnych, Radźcą Stanu, ze starszeństwem od dnia wysługi w teraźniejszej randze lat prawem zakreślonych. (*P. P.*)

— Zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Narodowego Oświecenia, Cesarz Jego Mość oświadczył Najwyższe zezwolenie na przedsięwzięcie przez zwyczajnego Professora Uniwersytetu Dorpackiego *Pirohowa*, w ciągu pierwszego kursu roku teraźniejszego, uczonej podróży do Paryża, z zachowaniem płacy i z wydaniem mu oprócz tego na konieczne wydatki trzech tysięcy rubli z summy etatowej, wyznaczonej na uczone podróże.

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Skarbu, że Jego Cesarska Mość, po jego przedstawieniu, rozpatrzoném w Komitecie PP. Ministrów, dnia 8-go zeszłego Marca, Najwyżej zezwolił na dozwolenie Podpółkownikowi *Arcruni*, Radźcy Honorowemu *Ajwazowu*, Dworzanom Gruzińskim, zajmującym się handlem, *Loris-Melikowu*, *Dżankiełowu*, *Cherodinowu* i obywatelowi Tyfliskiemu *Abessałomowu*, na zawiązanie między sobą, na przedstawionych przez nich zasadach, kompanii akcyjnej, dla prowadzenia handlu z Persyą. Celem tego ich przedsięwzięcia jest, ażeby opatrywać przyległe Rossyi prowincye Perskie w nasze wyroby rękodzielnicze, wywozić z Persyi potrzebne dla nas surowe jej produkta, a dla wyrobów tak ich, jako i miejscowych produktow Zakaukazkich, założyć i utrzymywać, podług możności, fabryki na naszych brzegach morza Kaspijskiego. Z tej przyczyny to ich stowarzyszenie będzie się nazywało Kompanią Handlu Perskiego; będzie też miało składający się ze wszystkich swych założycieli swój Zarząd w Tyflisie, z potrzebnemi podług okoliczności kantorami w Banku i innych miejscach; kapitał tej kompanii złoży się z dwóch milionów rubli assygnacyjnych, podzielonych na akcye wyłącznie między wyżej wyrażonemi osobami, podług wzajemnej ich zgody i śrzodków każdego, z zostawieniem im prawa, wzywać do uczęstnictwa przedsięwzięcia i inne osoby, ale nie inaczej, jak za zgodzeniem się wszystkich założycieli; ilość i czas opłacania pieniędzy za akcye, jako też i liczba tych ostatnich, ma się naznaczyć przez ogólną uwagę kompanistów, stosownie do obrótów i w miarę potrzeby. Kompania zawiązuje się na lat piętnaście, z zastrzeżeniem, że po upływie tego okresu, może bydź przedłużoną. P. Minister Skarbu, objawiwszy o tym Najwyższym rozkazie założycielom pomienionej kompanii, doniósł o tém Rządzącemu Senatowi, dla opublikowania. (Op. przez R. S. 13-go Kwietnia 1838 r.)

— Jego Cesarska Mość, dla dopomożenia urządzeniu wolnych cechów majtkow, założonych na osnowie dodatku do 595 artykułu dalszego ciągu Połączenia Praw tomu XI ustaw handlowych, w miastach Nikopolu, Gu-

вовъ торговыхъ, въ городахъ Никополѣ—Екатеринославской и Алешкахъ—Таврической Губерніи, въ 8-й день минувшаго Марта, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ, разсмотрѣннаго въ Комитетѣ Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Дозволить казеннымъ крестьянамъ, мѣщанамъ, отпущеннымъ на волю и разночинцамъ, по увольненіи ихъ отъ обществъ, къ коимъ приписаны, поступать въ сказанные цехи, хотя бы числились на нихъ податныя, по прежнему состоянію, недоимки; но съ тѣмъ, что бы таковыя были съ нихъ довзыскиваемы и по поступленіи въ цехи. 2) Поступленіе въ оные цехи дозволить при самыхъ рекрутскихъ наборахъ, и даже при состояніи на очередяхъ если прозьба о семъ будетъ подана до объявленія рекрутскаго набора. (Оп. Пр. Сен. 14 Апрѣля 1838 г.)

— По положенію Комитета Гг. Министровъ Государь Императоръ въ 22-й день минувшаго Февраля, Высочайше повелѣть соизволилъ: разрѣшить помѣщеніе въ Харьковскій Институтъ благородныхъ дѣвицъ и воспитанницъ изъ дочерей такихъ купцовъ, кои, прослуживъ въ городскихъ должностяхъ по выборамъ Общества не менѣе шести лѣтъ, въ послѣдствіи, по бѣдности или другимъ несчастнымъ случаямъ, принуждены были перейти изъ купеческаго въ мѣщанское званіе. (Опуб. Прав. Сен. 15 Апрѣля 1838 года).

— Его Императорское Величество, для введенія надлежащаго единообразія въ исчисленіи лѣтъ службы Чиновниковъ, находившихся въ походахъ противъ непріятеля, по положенію Комитета Гг. Министровъ въ 15-й день минувшаго Марта Высочайше повелѣть соизволилъ: постановить въ обязанность всѣмъ мѣстамъ, которыя вносятъ представленія въ сей Комитетъ, при назначеніи пенсіи таковымъ Чиновникамъ и ихъ семействамъ, входить предварительно въ сношеніе съ Инспекторскими Департаментами Военнаго и Морскаго Министерствъ, по принадлежности, о томъ, сколько кому должно прибавить службы на основаніи 1409 ст. Св. Пенс. Устава; буде же при семъ встрѣтятся какія либо недоумѣнія, или разногласія, то о пенсіяхъ и пособіяхъ за службу сихъ лицъ дѣлать особыя отъ третныхъ вѣдомостей представленія съ подробнымъ объясненіемъ всѣхъ обстоятельствъ. (Опубл. Правител. Сен. 14 Апрѣля 1838 г.)

— Въ минувшій Вторникъ, 19-го Апрѣля, Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ осчастливилъ С. Петербургскій Университетъ Своимъ посѣщеніемъ. Въ 3-мъ часу по полудни Государь Наслѣдникъ, въ сопровожденіи Г. Генералъ-Адъютанта Кавелина, и Флигель-Адъютантовъ Юрьевича и Назимова, изволилъ прибыть въ Университетъ, и встрѣченъ былъ у подъѣзда Г. Попечителемъ С. Петербургскаго Учебнаго Округа и Ректоромъ Университета, а при входѣ Его Высокопревосходительствомъ Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія. Его Императорское Высочество изволилъ осматривать галерею, въ которой помѣщены библіотека и минеральный кабинетъ; кабинетъ физическій; залу ПЕТРА Великаго, возобновленную въ томъ самомъ видѣ, какъ она была при первоначальной постройкѣ зданія 12-ти Коллегій; залу торжественныхъ собраній и церковь; посѣтилъ университетскія аудиторіи, и останавливался на лекціи Профессора Русской Исторіи Устрялова, съ ободрительнымъ для преподающаго вниманіемъ. При выходѣ изъ аудиторій, Его Императорское Высочество изволилъ сдѣлать вопросъ: „Записываютъ ли студенты во время лекцій со словъ профессора?" Утѣшительно угадывать просвѣщенную мысль Государя Цесаревича при семъ вопросѣ.

— Его Императорское Высочество, по осмотрѣ Университета, изволилъ со свитою своею, въ сопровожденіи Его Высокопревосходительства Г. Министра, и Его Сіятельства Г. Попечителя, отправиться пѣшкомъ въ Академію Наукъ, гдѣ Августѣйшій Посѣтитель былъ встрѣченъ у входа Музея Непремѣннымъ Секретаремъ Академіи и Гг. Директорами разныхъ отдѣленій Музея. Его Императорское Высочество изволилъ со вниманіемъ осматривать Музеи Азіятскій, этнографическій, минералогическій, зоотомическій, зоологическій и ботаническій, и отправившись за тѣмъ пѣшкомъ въ старое зданіе Музеума (кунсткамеру), посѣтилъ Кабинетъ ПЕТРА Великаго, библіотеку, минцъ-кабинетъ и Египетскій музеумъ. Употребивъ безъ малаго часъ на осмотръ сихъ драгоцѣнныхъ коллекцій, Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ оставилъ Академію, изъявивъ лицамъ, сопровождавшимъ Его Императорское Высочество, въ самыхъ лестныхъ выраженіяхъ, Свое удовольствіе. (*А. В.*)

— Съ наступленіемъ весенней погоды возобновились работы надъ построеніемъ Исакіевскаго Собора, а именно нынѣ оканчиваютъ поднятіе двадцати че-

bernii Ekaterynosławskiej i Aleszkach, Gubernii Taurykiej, dnia 8-go zeszłego Marca, na skutek przedstawienia P. Ministra Skarbu, rozpatrzonego w Komitecie PP. Ministrów, Najwyżej rozkazać raczył: 1) Dozwolić skarbowym włościanom, mieszczanom, udarowanym wolnością i różnoczyńcom, po ich uwolnieniu od gmin, do których są przypisani, wstępować do pomienionych cechów, chociażby na nich liczyły się zaległości podatkowe, z pierwszego ich stanu; z tém atoli, iżby zaległości te były z nich uzyskiwane i po zapisaniu się do cechów. 2) Zapisywanie się do tych cechów dozwolić przy samych naborach rekrutów, a nawet przy liczeniu się na kolei, jeżeli prośba będzie o tém podana przed ogłoszeniem naboru rekruckiego. (Op. przez R. S. 14-go Kwietnia 1838 roku).

— Cesarz Jego Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 22-m zeszłego Lutego, Najwyżej rozkazać raczył: dozwolić przyjmować do Charkowskiego Instytutu Szlachetnych Panien i wychowanice z córek takich kupców, którzy, wysłużywszy w obowiązkach mieskich z wyborow gminy nie mniej nad lat sześć, w późniejszym czasie, dla ubóztwa albo innych nieszczęśliwych przygod, zmuszeni byli przejść ze stanu kupieckiego do mieszczańskiego. (Op. przez Rz. Sen. 15 Kwietnia 1838 r.)

— Jego Cesarska Mość, dla wprowadzenia należytej jednostajności w liczeniu lat służby Urzędników, którzy się znajdowali w wyprawach przeciwko nieprzyjacielowi, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów w dniu 15-m zeszłego Marca Najwyżej rozkazać raczył: postanowić za obowiązek wszystkim urzędom, które czynią przedstawienia do tego Komitetu, przy naznaczeniu pensyi takim Urzędnikom i ich rodzinom, wchodzić pierwiej w znoszenia się z Departamentami Inspektorskiemi Ministeryum Wojny i Morskiego, podług należytości, o tém, ile komu należy dodać służby, na osnowie 1,409 artykułu Połączenia Ustaw o pensyi; jeżeli zaś napotkają się w tém jakiekolwiek niewyrozumienia, albo niezgodność, tedy o pensyach i wsparciach za służbę tych osob, czynić oddzielne od tercyałowych wiadomości, przedstawienia ze szczegółowém wyrażeniem wszystkich okoliczności. (Op. przez Rz. Sen. 14-go Kwietnia 1838 r.)

— Zeszłego Wtorku, dnia 19-go Kwietnia, Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz Jego Mość uszczęśliwił swą bytnością S. Petersburski Uniwersytet. O godzinie 3 ej z południa Następca Cesarzewicz, przeprowadzany przez P. Jenerał-Adjutanta Kawelina, i skrzydłowych Adjutantów Jurjewicza i Nazimowa, raczył przybydź do Uniwersytetu, i był spotkany u zajazdu przez P. Kuratora S. Petersburskiego okręgu szkolnego i Rektora Uniwersytetu, a przy wejściu przez P. Ministra Narodowego Oświecenia. Jego Cesarska Wysokość raczył oglądać galeryą, w której się znajduje biblioteka i gabinet fizyczny; salę PIOTRA Wielkiego, odnowioną w tym samym kształcie, w jakim była przy pierwszém wybudowaniu gmachu 12-tu Kollegij; salę publicznych posiedzeń i kaplicę; odwiedził audytorya uniwersyteckie, i zatrzymywał się na lekcyi Professora Historyi Rossyjskiej Ustriałowa, z zachęcającą dla wykładającego uwagą. Przy wyjściu z audytoryow, Jego Cesarska Wysokość raczył uczynić zapytanie: „Czy notują sobie studenci w czasie lekcyj słowa Professora?" Pocieszającą jest rzeczą odgadywać oświeconą myśl Cesarzewicza Jego Mości przy tém zapytaniu.

— Jego Cesarska Wysokość, po obejrzeniu Uniwersytetu, ze swoim orszakiem, w towarzystwie Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra Narodowego Oświecenia i Jaśnie Oświeconego P. Kuratora, raczył udać się piechotą do Akademii Nauk, gdzie Najjaśniejszy Gość był spotkany u wejścia do Muzeum przez dożywotniego Sekretarza Akademii i PP. Dyrektorów różnych oddziałów Muzeum. Jego Cesarska Wysokość raczył z uwagą oglądać Muzea azyatyckie, etnograficzne, mineralogiczne, zootomiczne, zoologiczne, i botaniczne, i udawszy się potém piechotą do starego gmachu Muzeum (Kunstkamery), odwiedził Gabinet PIOTRA Wielkiego, bibliotekę, gabinet monet i muzeum egiptskie. Przepędziwszy blizko godzinę na obejrzeniu tych drogich kollekcyj, Cesarzewicz Następca opuścił Akademią, oświadczywszy osobom, które przeprowadzały Jego Cesarską Wysokość, w najpochlebniejszych wyrazach, swe zadowolenie. (*G.A.*)

— Za nadejściem pogody wiosennej, odnowiły się roboty około budowania Katedry Św. Izaaka, a mianowicie kończą teraz podjęcie dwudziestu czterech ko-

тырехъ колоннъ, назначенныхъ къ украшенію главнаго купола храма. Колонны сіи имѣють 24 фута въ вышину и состоятъ изъ одного куска гранита; вѣсъ ихъ простирается до 200,000 фунтовъ. Помощію подвижнаго деревяннаго стелажа, въ два часа времени, поднимаютъ сію тяжесть на высоту слишкомъ двухъсотъ футовъ: предпріятіе гигантское, не имѣвшее донынѣ примѣра. Къ 1-му Мая, будутъ поставлены на мраморномъ стибобатѣ купола всѣ двадцать четыре колонны; ихъ нынѣ остается поднять только четыре. Весь храмъ, коего наружная отдѣлка будетъ окончена въ 1841 году, будетъ имѣть 340 футовъ вышины; онъ будетъ украшенъ снаружи 112 колоннами изъ краснаго гранита, четырьмя фронтисписами съ бронзовыми барельефами, въ 112 футовъ въ длину, и сводами съ украшеніями изъ того же метала. Главный куполъ, въ 109 футовъ въ діаметрѣ, обнесенный колоннадою, будетъ начинаться въ 168-ми футахъ надъ основаніемъ зданія. На квадратномъ планѣ, вокругъ главнаго купола, будутъ расположены четыре малые купола, съ вызолочеными сводами, подобно главному. (*С. В.*)

— Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, въ дополненіе къ окружному предложенію своему отъ 3 Ноября прошедшаго года, постановилъ еще слѣдующее:

Студентъ, оставившій одинъ изъ Университетовъ и желающій, по истеченіи за тѣмъ болѣе полугодія, поступить въ другой, долженъ подвергнуться въ послѣднемъ испытанію отъ выдержанія котораго зависитъ принятіе его въ соотвѣтственный знаніямъ его курсъ и сообразно съ тѣмъ зачетъ времени пребыванія въ прежнемъ Университетѣ. (*Ж.М.Н.П.*)

СТАТИСТИКА.

Промышленность, Торговля и. т. д.

Отчетъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, за 1836 годъ.

(Продолженіе).

Памятники.

Еще въ 1835 году оконченъ на *Горношитскомъ* мраморномъ заводѣ памятникъ *Ермаку*; въ минувшемъ 1836 году, онъ привезенъ въ *Тобольскъ* для помѣщенія на назначенное мѣсто; опредѣленный въ Тобольскую Строительную Коммисію Капитанъ Корпуса Инжинеровъ Путей сообщенія *Биркинъ*, принялъ на себя исполненіе сего въ будущемъ лѣтѣ. Между тѣмъ, согласно ходатайству Генералъ-Губернатора Западной Сибири, я относился къ нѣкоторымъ значительнымъ Сибирскимъ заводчикамъ съ вопросомъ: не пожелаютъ ли они принять на свой счетъ отдѣлку хотя части той рѣшетки, которою положено обнести садъ, предназначенный вокругъ памятника; въ слѣдствіе сего приглашенія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Демидовъ* и Корнетъ *Яковлевъ* прислали въ Министерство Внутреннихъ дѣлъ каждый по 3 т. рублей, на устройство сей рѣшетки.

Академикомъ Императорской Академіи Художествъ *Гальбергомъ* приготовляется модель памятника *Державину*, который Ваше Императорское Величество, при посѣщеніи Казанскаго Университета, 20 Августа минувшаго года, повелѣли поставить на срединѣ обширнаго Университетскаго двора, окруженнаго принадлежащими къ оному зданіями и составляющаго нѣкоторымъ образомъ внутреннюю площадь.

Проэкты памятника творцу Исторіи Государства Россійскаго *Карамзину*, и барельефовъ онаго, составлены также Академикомъ *Гальбергомъ* и удостоены разсмотрѣнія и одобренія Вашего Императорскаго Величества. Сей памятникъ, по Высочайшей волѣ Вашей, долженъ быть поставленъ въ *Симбирскѣ*, на площади между домомъ Губернатора, Гимназіею и оградою Спасскаго женскаго монастыря.

По представленію Тамбовскаго Гражданскаго Губернатора, дозволено С. Петербургскому 1-й гильдіи купцу *Небученому* соорудить собственнымъ иждивеніемъ памятникъ Императору ПЕТРУ I-му, въ *Липецкѣ*, близь минеральнаго источника, въ воспоминаніе открытія онаго симъ Великимъ Монархомъ, и съ тѣмъ вмѣстѣ учрежденія тамъ чугуноплавильнаго литейнаго завода, и самаго основанія города Липецка. На семъ памятникѣ будетъ слѣдующая, утвержденная Вашимъ Императорскимъ Величествомъ надпись:

Незабвенному,
Вездѣ и во всемъ Великому,
Отцу Отечества,
Императору ПЕТРУ Первому,
Основателю нашего города,
Указавшему въ немъ
Новые цѣлебные источники
И новыя средства
Богатства народнаго.

(*Окончаніе впредь*).

lumn, przeznaczonych do ozdoby głównej kopuły. Kolumny te mają 24 stop wysokości i są z jednej sztuki granitu; ważą do 200,000 funtów. Za pomocą ruchomej dźwigni drewnianej, w przeciągu dwóch godzin, podejmują ten ciężar na wysokość więcej jak dwóchset stop: jest to przedsięwzięcie olbrzymie, niemające dotych czas przykładu. Do 1 go Maja, będą postawione na marmurowym podnożu kopuły wszystkie dwadzieście cztery kolumny; teraz pozostaje wznieść ich tylko cztery. Cała świątynia, której zewnętrzna robota zostanie ukończoną w roku 1841, będzie miała 340 stop wysokości; zewnątrz będzie ozdobiona 112 kolumnami z granitu czerwonego, czterma frontonami z bronzowemi płazkorzeźbami, 112 stop długiemi, i sklepieniami z ozdobami z tegoż metallu. Główna kopuła, mająca 109 stop średnicy, otoczona kolumnadą, będzie się zaczynała w 168 stopach nad osnową budowy. Na planie kwadratowym, naokoło kopuły głównej, będą rozłożone cztery małe kopuły, z pozłoconemi sklepieniami, podobnie do głównej. (*P.P.*)

— P. Minister Narodowego Oświecenia, na dopełnienie do okolnego swego przełożenia pod dniem 3-m Listopada roku zeszłego, postanowił jeszcze co następuje:

Student, który opuścił jeden z uniwersytetów, i po upływie potém więcej jak pół roku, życzyłby wejść do innego, powinien ulegać w ostatnim examinowi, od zdania którego zależy przyjęcie go do odpowiedniego jego naukom kursu i zgodnie z tém liczenie czasu zostawania w pierwszym Uniwersytecie. (*D. M. N. O.*)

STATYSTYKA.

Przemysł, Handel i t. d.

Zdanie Sprawy Ministra Spraw Wewnętrznych, za rok 1836.

(*Ciąg dalszy*).

Pomniki.

Jeszcze w roku 1835, ukończony został w *Górnoszytskim* zakładzie wyrobów marmurowych, pomnik *Jermaka*; a w r. 1836 sprowadzono go do Tobolska, celem postawienia na przeznaczoném miejscu. Kapitan Inżynierów kommunikacyi dróg, *Birkin*, mianowany członkiem Kommissyi budowniczej Tobolskiej, podjął się uskutecznienia tego zamiaru w ciągu następnego lata. Jednocześnie na prośbę Jenerał-Gubernatora Syberyi zachodniej, znosiłem się z kilku znakomitymi posiadaczami fabryk w Syberyi, w celu uznania: czyliby niechcieli mieć udziału w poniesieniu, chociażby w części, kosztów sprawienia kraty, którą zamierzono opasać ogród, w koło Rzeczonego pomnika założyć się mający; w skutek tego, rzeczywisty Radźca Stanu *Demidow* i Kornet *Jakowlew*, przysłali do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, po 3,000 rub. as. na sporządzenie tejże kraty.

Akademik Cesarskiej Akademii Sztuk Pięknych, *Halberg*, trudni się wyrobieniem modelu pomnika dla *Dierżawina*, który Wasza Cesarska Mość przy zwiedzaniu Uniwersytetu Kazańskiego, dnia 20 Sierpnia r. z. wystawić rozkazałeś w środku obszernego dziedzińca przy Uniwersytecie, opasanego należącemi do Uniwersytetu gmachami, i stanowiącego niejako plac wewnętrzny.

Projekta tak pomnika dla pisarza historyi Państwa Rossyjskiego, *Karamzina*, jako i niskorzeźb do tegoż, przygotowane także przez akademika *Halberga*, zwróciły na siebie uwagę Waszej Cesarskiej Mości i zjednały artyście Jego pochwałę. Pomnik ten, z Najwyższej woli Waszej Cesarskiej Mości ma być postawiony w *Simbirsku*, na placu, pomiędzy domem Gubernatora, Gimnazyum i murem Spaskiego klasztoru zakonnic.

Na przedstawienie Gubernatora Cywilnego Tambowskiego, pozwolono *Niebuczenomu*, kupcowi Petersburskiemu 1-szej gildy, wystawić własnym kosztem pomnik dla Cesarza PIOTRA I, w Lipecku, nad źródłem wody mineralnej, na pamiątkę odkrycia tegoż źródła przez Wielkiego tego Monarchę, tudzież na pamiątkę założenia tamże ludwisarni żelaznej, i początku samego miasta Lipecka. Na pomniku tym będzie następny, przez Waszą Cesarską Mość zatwierdzony napis:

Niezapomnemu,
Wszędzie i we wszystkiém Wielkiemu,
Ojcu Ojczyzny,
Cesarzowi PIOTROWI Pierwszemu,
Założycielowi naszego miasta,
W którém odkrył
Nowe źródła uzdrawiające
I nowe środki
Bogactwa narodowego.

(*Dokończenie nastąpi*).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Краковъ, 30-го Апрѣля.

Именемъ здѣшняго Академическаго Сената, объявленъ конкурсъ для каѳедры популярной физики и механики для артистовъ и ремесленниковъ въ Ягеллонскомъ Университетѣ, изъ коихъ первая, по произволу Профессора, можетъ быть преподаваема на польскомъ или латинскомъ языкахъ, вторая должна преподаваться и польскомъ языкѣ, по 9 часовъ въ недѣлю. Жалованье 6,000 зл. (*G. C.*)

Австрія.

Пресбургъ, 25-го Апрѣля.

Изъ Грана пишутъ, что изъ числа 853 домовъ въ этомъ городѣ, осталось послѣ наводненія только 150, и тѣ почти разрушены и по большой части не годны для жительства. Цѣлыя улицы завалены обломками. Жители, скитаясь безъ пристанища посреди развалинъ, горько жалуются на свою участь. Королевскій коммиссаръ Г-нъ Эмерикъ Гейа, принялъ благоразумныя и дѣятельныя мѣры, для поданія помощи несчастливцамъ, лишеннымъ убѣжища, и для снабженія ихъ продовольствіемъ. Благодаря симъ распоряженіямъ, жителямъ не чего опасаться голода и всѣхъ сопровождающихъ его бѣдствій. (*О. Г. Ц. П.*)

Франція.

Парижъ, 28-го Апрѣля.

Утверждаютъ, что Баронъ *Мортье* наименованъ будетъ Посланникомъ въ Туринъ, вмѣсто Г-на *Руминьи.*

— Говорятъ, что первое предположеніе, чтобы отправить Маршала *Сульта* Посланникомъ на коронацію въ Лондонъ, сдѣлано Г-мъ *Дюпенемъ.* Маршалъ *Жераръ* сильно поддерживалъ этотъ выборъ у Короля, и даже будто сказалъ по сему предмету: „*Сультъ* знатнѣйшая особа, военной силы Французскаго государства.— Предлагали уже разное количество суммы, какую должно опредѣлить Правительство Маршалу *Сульту* на издержки по представленію въ Лондонѣ; по донесеніямъ *Courier français* онъ получитъ 500,000 фр. и это кажется очень много, особенно при такихъ нуждахъ, какія обременяютъ Францію. Впрочемъ она незначуща, если обратить вниманіе на пышность, съ какою въ подобныхъ обстоятельствахъ являются Англичане и какую вѣроятно и теперь покажутъ. Не должно забывать, что когда Герцогъ *Нортумберландскій* прибылъ въ Парижъ на коронацію *Карла X*, издержки по посольству его, составляли 6 мил. фр. хотя извѣстно, что въ Парижѣ все гораздо дешевле, нежели въ Лондонѣ.

— Увѣдомляютъ изъ Тулона отъ 18-го ч. с. м.: „Ежедневно отправляютъ отсюда отряды войска въ Африку, куда отплыло уже болѣе 5,000 чел. Кромѣ того ожидаютъ нѣсколько новыхъ баталіоновъ, предназначенныхъ въ Бону.“

— Принца *Жоанвильскаго* ожидали въ Мартынику; эта колонія находится въ самомъ цвѣтущемъ состояніи. Собрана уже складка для бала предположеннаго дать Принцу.

— Инженеръ, который будетъ управлять постройкою желѣзной дороги изъ Парижа въ Версаль, третьяго дня представлялся Королю, которому предъявилъ весь планъ и чертежъ дороги. Король, кажется былъ очень доволенъ когда сказали ему, что упомянутая дорога будетъ окончена въ этомъ же году.

— Увѣдомляютъ изъ Байонны отъ 21 Апрѣля: „Барону *Каронделе* поручено прикрывать Мадритъ и ведущія къ нему дороги, а между тѣмъ *Иріарте* будетъ преслѣдовать Карлистовъ, которые подъ командою Графа *Негри* отступаютъ къ Сіерра де ла Лерма.— *Эспартеро* съ 9,000 чел. прибылъ 15-го ч. въ Мирандо дель Эбро. Все войско двинется къ Логроньи. Какъ только войска займутъ свои мѣста, предпринята будетъ на Карлистовъ общая аттака. *Эспартеро* оставилъ три баталіона въ Паленціи, Бургосѣ и Лермѣ.— Съ Наварской границы увѣдомляютъ, что Карлисты устроиваютъ новую экспедицію во внутрь государства, которою командовать намѣревъ самъ *Донъ-Карлосъ*, если только появленіе новаго непріятеля подъ начальствомъ *Мунягорри*, не уничтожитъ всѣхъ плановъ и предположеній.

30-го Апрѣля.

Интендантъ Маршала *Сульта*, отправился уже въ Лондонъ, чтобы все приготовить къ принятію чрезвычайнаго посольства.

— Французскій Консулъ въ Тунисѣ доноситъ, что вѣроятно Султанское Правительство, не довольно тамошнимъ Беемъ, за то, что онъ приказалъ въ прошломъ году задушить своего Министра благопріятствовавшаго Портѣ, отправить въ Тунисъ наряженный въ Истамбулѣ флотъ. Въ томъ, что предостереженіе

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Krakow, 30 Kwietnia.

Imieniem tutejszego Senatu Akademickiego, ogłoszony został konkurs na katedrę fizyki i mechaniki popularnej dla artystów i rzemieślników, w uniwersytecie Jagiellońskim, z których pierwsza, według upodobania Professora, w języku polskim lub łacińskim wykładaną, druga zaś w języku polskim dawaną bydź ma, po 9 godzin w tygodniu. Pensya 6,000 zł. (*G. C.*)

Austrya.

Presburg, 25 Kwietnia.

Piszą z Gran, że to miasto po ostatnim zalewie tak mocno ucierpiało, iż z 853 domów pozostało tylko 150, znacznie jednak uszkodzonych i po większej części niezdatnych do mieszkania. Całe ulice zupełnie wyludnione i gruzami okryte, pomiędzy któremi błądzą, jak cienie, nieszczęśliwi właściciele domów, gorzkie na swą teraźniejszą niedolę rozwodząc skargi. Królewski Komissarz, P. *Emeryk Héya*, zatrudnia się świetle i czynnie dawaniem pomocy pozbawionym przytułku, tudzież ściąganiem i rozdawaniem żywności, przez co zapobiegł, że głód i wszystkie wynikające ztąd nieszczęścia są oddalone od tego siedliska nędzy. (*G.R.K.P.*)

Francya.

Paryż, dnia 28 Kwietnia.

Zapewniają, że Baron *Mortier* będzie mianowany Posłem do Turynu, na miejsce Pana *Rumigny.*

— Zapewniają, że pierwszy pomysł, ażeby wysłać Marszałka *Soulta* w poselstwie na koronacyą do Londynu, pochodzi od Pana *Dupin.* Marszałek *Gérard* popierał mocno ten wybór u Króla, miał nawet w tym względzie powiedzieć:— „*Soult*, jest najznakomitszą personifikacyą wojskowej potęgi kraju francuzkiego.“— Rozmaicie podawano już wysokość summy, jaką Rząd przeznacza Marszałkowi *Soultowi* na reprezentacyą w Londynie. Podług *Courrier français*, dostanie on 500,000 franków, co, patrząc na liczbę, zdaje się wielką rzeczą, zwłaszcza przy tylu potrzebach, jakie naciskają Francyą. Jednakże jest ona małoznaczącą, zwracając uwagę na zbytek, z jakim występują Anglicy w podobnych okolicznościach, a zapewne i teraz wystąpią. Nie trzeba zapominać, iż kiedy Xiąże *Northumberland* przyjechał do Paryża na koronacyą *Karola X*, koszta jego posłannictwa uczyniły 6 millionów franków, lubo wiemy, że w Paryżu wszystko jest bez porównania tańsze, jak w Londynie.

— Donoszą z Tulonu pod d. 18 b. m.: „Codziennie posyłają ztąd oddziały wojska do Afryki, gdzie popłynęło już przeszło 5,000 ludzi. Prócz tego spodziewano się przybycia kilku świeżych batalionów, przeznaczonych do Bony.“

— Xięcia *Joinville* spodziewano się w Martynice, która osada znajduje się w stanie cale kwitnącym. Zebrano już składkę na bal, który będzie dany dla Xięcia.

— Inżenier, który będzie kierował budową kolei żelaznej z Paryża do Wersalu, był dnia wczorajszego przedstawiony Królowi, któremu okazał cały plan i rys tej drogi. Król zdawał się bydź bardzo zadowolonym, gdy mu powiedziano, że rzeczona kolej w tym jeszcze roku zostanie zapewne ukończona.

— Donoszą z Bayonny, pod 21 Kwietnia.— Baron *Carondelet* otrzymał zlecenie zasłaniać Madryt i drogi do niego prowadzące, a tymczasem *Iriarte* uda się w pogoń za Karolistami, którzy pod dowództwem Hrabiego *Negri*, cofają się do Sierra-de-la-Lerma.— *Espartero* przybył d. 15 do Miranda-del-Ebro na czele 9,000 ludzi. Całe wojsko posuwa się ku Logroño. Jak tylko zajmą wojska wskazane im stanowiska, będzie przedsięwzięty powszechny attak na Karolistów. *Espartero* zostawił trzy bataliony w Palencia, Burgos i Lerma.— Od granicy Nawarryjskiej donoszą, że Karoliści przysposabiali nową wyprawę w głąb kraju, na czele której sam *Don Carlos* stanąć zamierzał, jeżeli tylko zjawienie się nowych przeciwników pod dowództwem *Muñagorri*, nie obróci wniwecz wszystkich planów i zachodów.

Dnia 30-go.

Intendent Marszałka *Soult*, pojechał już do Londynu, dla przygotowania wszystkiego na przyjęcie nadzwyczajnego poselstwa.

— Konsul francuzki w Tunecie, doniósł o podobieństwie, iż Rząd Sułtański, rozgniewany na tamtejszego Beja, że kazał w roku przeszłym udusić swego Ministra, przychylnego Porcie, wyśle do Tunetu przygotowywaną flotę w Stambule. Że to ostrzeżenie zwróciło uwagę Rządu, przekonywa rozkaz przygotowania floty

это обратило вниманіе Правительства, убѣждаетъ приказаніе на счетъ приготовленія наблюдательнаго флота.

— *Жур. Прені́й* сообщаетъ: „Всѣ письма и журналы съ Испанской границы согласны въ томъ, что предпріятія *Мунягорри* не были удачны.

— По донесеніямъ *Sentinelle des Pyrenées*, власти города Байонны получили повелѣніе, принимать Инфанта *Донъ Франциска* съ почестями должными его фамиліи и достоинству.— Тотъ же журналъ увѣдомляетъ, что въ Наваррѣ выпалъ чрезвычайный снѣгъ, прекратившій на нѣсколько дней всѣ сообщенія.

— Изъ Логроньи увѣдомляютъ отъ 19-го числа, что какъ только *Эспартеро* узналъ о движеніяхъ *Мунягорри*, отправилъ тотчасъ Офицера въ Мадритъ, представляя Правительству, о немедленномъ изданіи прокламаціи къ Бискайцамъ, ручающей за ихъ привилегіи или *фуэросъ*. — Въ письмахъ изъ Эстеллы отъ 18-го ч. увѣряютъ, что тамъ господствовало большое смущеніе, по случаю появленія новаго непріятеля, который между прочимъ, отнялъ уже у Карлистовъ денежный транспортъ, отправленный изъ Толозы въ Каталонію. Въ Эстеллѣ арестовано много Наварцевъ и Бискайцевъ проживающихъ тамъ, а Кастильскіе Карлисты убѣждаютъ *Д. Карлоса* чтобы также арестовать Генерала *Виллареалл* и другихъ начальниковъ изъ Наварры или Бискаи.

Англія.

Лондонъ, 28-го Апрѣля.

Нижняя Палата начала вчера дальнѣйшія засѣданія по окончаніи вакацій, совѣщаясь о билѣ на счетъ литераторской собственности. Биль по продолжительномъ чтеніи, отправленъ въ комитетъ Палаты, который намѣренъ отвергнуть оный, и именно постановилъ, что когда наступитъ очередь третьяго чтенія, чтобы предложить отсрочку его до шести мѣсяцевъ, что значитъ отказъ; предложеніе это вѣрно удержится.— Верхній Парламентъ производилъ первое послѣ праздника засѣданіе и занимался поданными прошеніями.

— Слышно, что Королева согласилась на отмѣну дня предназначеннаго для коронаціи, въ слѣдствіе чего, коронація происходить будетъ не 26 но 28 Іюня. Кажется, что нѣтъ тому другой причины, кромѣ той, что 26-го ч. скончался Георгъ IV, дядя Королевы.

— Нидерландскій Посланникъ отправится въ отпускъ въ Гагу; во время отсутствія его, будетъ исправляющимъ дѣла Баронъ *Бенкіукъ*.

— Правительство и Остъ-Индская компанія, будто получили увѣдомленіе, что Персидскій Шахъ взялъ наконецъ Гератъ, и двинулся съ своимъ войскомъ въ предѣлы области Лагоры, примыкающей къ Англійскимъ владѣніямъ въ Остъ-Индіи. (*G. C.*)

Белгія.

Брюссель, 30-го Апрѣля.

Здѣшніе журналы опровергаютъ теперь распространенное прежде извѣстіе, что Король и Королева поѣдутъ въ Лондонъ къ коронаціи Королевы *Викторіи*. (*A.P.S.Z.*)

Германія.

Ганноверъ, 28-го Апрѣля.

Король возвратился изъ Брунсвика, а между тѣмъ дѣлаютъ приготовленія для путешествія въ Берлинъ, которое непремѣнно послѣдуетъ въ половинѣ Мая. Король возметъ съ собою весь генеральный штабъ,— доказательство, что онъ намѣренъ явиться съ блескомъ. Слышно также, что Король желаетъ быть въ Лондонѣ при коронаціи своей племянницы Королевы *Викторіи*, причемъ происходить будетъ большое семейственное совѣщаніе, но неизвѣстно будетъ ли въ тоже время разсматриваемъ предметъ Ганноверскаго уложенія, и о бракосочетаніи нашего Принца съ одною родственною Принцессою.— Королева для поправленія здоровья отправится къ внутреннимъ минеральнымъ водамъ въ Ребургъ.

— Несобравшійся еще до сихъ поръ комплектъ второй палаты Государственныхъ Штатовъ, причиною, что сеймовыя наши дѣла, до сихъ поръ не производятся. Всѣ любопытствуютъ, какія по сему мѣры предприметъ Правительство. (*G. C.*)

Швейцарія.

Бернъ, 25-го Апрѣля.

Жур. *Другъ Законовъ* увѣдомляетъ: „24 Апрѣля кажется происходили очень важные тайные переговоры о церковныхъ дѣлахъ въ Швейцаріи въ монастырѣ Ст. Урбанъ. Французскій Посланникъ Герцогъ *Монтебелло*, присутствовалъ тамъ и торжествен-

obserwacyjnej.

— *Journ. des Deb.* powiada: „Wszystkie korrespondencye i dzienniki znad granicy hiszpańskiej zgadzają się w doniesieniu, że nie udały się przedsięwzięcia zaczęte przez *Muńagorrego*.

— Podług *Sentinelle des Pyrenées*, władze miasta Bayonny dostały rozkaz, ażeby przyjmowały Infanta *Don Francisco*, z honorami, urodzeniu i godności jego należnemi.— Tenże dziennik pisze, że w Nawarrze spadły śniegi nadzwyczajne, przez co wszelki związek od dni kilku przerwany został.

— Z Logrońo donoszą pod d. 19, że, jak tylko dowiedział się *Espartero* o poruszeniach *Muńagorrego*, wysłał natychmiast oficera gońcem do Madrytu, proponując Rządowi, aby pośpieszono bezzwłócznie z wydaniem odezwy do Biskajczyków, zaręczającej tymże ich *fueros*. — W listach pisanych d. 18 z Estelli, zapewniają, że panowała tam wielka trwoga z powodu zjawienia się nowego nieprzyjaciela, który, między innemi, zabrał już Karolistom transport pieniężny, z Tolozy do Katalonii wysłany. W Estelli aresztowano wielu Nawarczyków i Biskajczyków, tamże bawiących, a kastylijscy Karoliści nalegają na *Don Carlosa*, ażeby kazał także aresztować Jenerała *Villareal* i innych naczelników, rodem z Nawarry lub Biskai. (*G. C.*)

Anglia.

Londyn, dnia 28-go Kwietnia.

Izba Niższa rozpoczęła dnia zawczorajszego dalsze posiedzenia swoje po skończonych feryach wielkanocnych, naradzając się nad bilem o własności literackiej, który po drugiém odczytaniu, do Komitetu Izby odesłano, ten zaś jest za jego odrzuceniem, to jest: postanowił, gdy przyjdzie kolej trzeciego odczytania, proponować odłożenie takowego do sześciu miesięcy, co znaczy odrzucenie; ten wniosek utrzyma się niezawodnie.— Izba wyższa, miała wczora pierwsze po świętach posiedzenie i zajmowała się podanemi petycyami.

— Słychać, że Królowa zgodziła się na to, ażeby zmienić dzień na koronacyą przeznaczony, w skutku czego odbędzie się takowa d. 28 nie 26 Czerwca. Zdaje się, że niemasz w tém innej przyczyny nad tę, że dzień 26, był dniem zgonu *Jerzego IV*, stryja Królowy.

—Poseł Niderlandzki Pan *Dedel*, wyjedzie za urlopem do Hagi; zastępować go będzie Sekretarz Poselstwa Baron *Benkiuck*, jako sprawujący interessa.

— Rząd i kompania Wschodnio-indyjska mieli otrzymać doniesienie, że Szach perski zdobył nareszcie Herat i posunął się z wojskiem swojém w granice kraju Lahore, dotykającego posiadłości angielskich w Indyach Wschodnich. (*G.C.*)

Belgia.

Bruxella, 30 Kwietnia.

Dzienniki tutejsze zaprzeczają teraz rozszerzonej dawniej wiadomości, że Król i Królowa udadzą się na koronacyą Królowej *Wiktoryi* do Londynu. (*A.P.S.Z.*)

Niemcy.

Hannower, 28-go Kwietnia.

Król powrócił z Brunświku, a tymczasem czynią przygotowania do podróży do Berlina, która niezawodnie około połowy Maja ma nastąpić. Król bierze z sobą cały swój sztab główny, co dowodzi, że postanowił świetnie wystąpić. Słychać także, iż życzeniem jest Króla bydź w Londynie na koronacyi swej dostojnej synowicy, Królowy *Wiktoryi*, przyczém odbędzie się zapewne wielka rada familijna, ale niewiadomo: czy będzie rozbierany na niej przedmiot ustawy Hannowerskiej i o małżeństwie naszego Królewicza z pewną blisko spokrewnioną Xiężniczką.—Królowa, pojedzie dla wzmocnienia zdrowia swego do krajowych wód mineralnych w Rehburgu.

— Trwająca dotąd jeszcze niezupełność drugiej Izby Stanów Królestwa, jest przyczyną, że sejmowe sprawy nasze, zostają dotąd w zawieszeniu. Obudzona jest ciekawość wszystkich, jakie też środki Rząd w tej mierze przedsięweźmie. (*G.C.*)

Szwaycarya.

Berna, 25-go Kwietnia.

Dziennik *Przyjaciel Prawa* donosi: „D. 24 Kwietnia, odbywały się, jak się zdaje, ważne tajne układy o sprawach kościelnych w Szwajcaryi, w klasztorze St. Urban. Poseł Francuzki Xiąże *Montebello*, był tam obecnym, a potém dawano mu wspaniały obiad; jacy

но былъ угощаемъ; какіе еще тутъ были гости, не сообщаютъ извѣстія полученныя изъ верхняго Аргау."

Диссенгофенъ, 24-го *Апрѣля*.

Герцогъ Людовикъ Наполеонъ избранъ былъ членомъ высшаго Совѣта здѣшняго округа, но отказался отъ сей должности, утверждая, что сосѣдственная держава могла бы полагать, что онъ намѣренъ вмѣшиваться въ дѣла по внутреннему управленію Швейцаріи, и въ такомъ случаѣ, выборъ этотъ не принесъ бы никакой пользы округу. (*О. Г. Ц. П.*)

Италія.

Римъ, 21-го *Апрѣля*.

Прибылъ сюда братъ Короля Неаполитанскаго Принцъ Францъ де Пауля, Графъ *Трапани*, въ сопровожденіи своего Камергера. Онъ намѣренъ обучаться въ здѣшнемъ *Collegio dei Nebili* подъ начальствомъ и управленіемъ Езуитовъ. Говорятъ, что онъ избралъ для себя духовное званіе и уже предназначена ему Кардинальская шляпа, если бы онъ только достигнулъ высшихъ духовныхъ степеней. Вторый братъ сего Монарха, Принцъ Людвикъ, Графъ *Акила*, вступитъ въ морскую службу.

— Сегодня Римъ празднуетъ 2587 годъ, отъ своего основанія. (*G. C.*)

Испанія.

Мадритъ, 19-го *Апрѣля*.

Королевскія войска разбили 11 ч. с. м. близъ Торанцо, отрядъ Карлистовъ, состоявшій изъ трехъ баталіоновъ пѣхоты и бывшій подъ начальствомъ Ген. *Герге*. Не менѣе удачно было нападеніе Королевскихъ войскъ на приближавшійся со стороны Астуріи отрядъ Карлистовъ, который потерпѣвъ пораженіе, вынужденъ былъ въ безпорядкѣ возвратиться въ Наварру. Инфантъ *Д. Себастіанъ*, предводительствующій 14 баталіонами пѣхоты, предназначенными въ подкрѣпленіе экспедиціи въ верхнюю Аррагонію, не осмѣлился даже перейти границу этой провинціи.

— Носятся слухи о перемѣнѣ Министерства. Нѣкоторые полагаютъ, что Президентомъ Совѣта будетъ Гр. *Торрено*; другіе увѣряютъ, что Ген. *Кордова*, или Г-нъ *Пизарро*. Впрочемъ, всѣ партіи согласны въ томъ, что Министры не умѣли воспользоваться многократно одержанными побѣдами.

21-го Апрѣля.

Сегодня, въ 3 часа по полуночи, Д. Франциско де Паула выѣхалъ изъ Мадрита лѣчиться къ Пиренейскимъ водамъ.— Замѣчено, что при прощаніи Инфанта съ Королевою, оба были весьма разтроганы. Въ чертахъ же лица супруги его Д. Луизы Шарлоты, выражалось совершенное равнодушіе. Конвой Инфанта состоитъ изъ 500 чел. линѣйнаго полка и эскадрона національной гвардіи. (*О. Г. Ц. П*)

Турція.

Константинополь, 11-го *Апрѣля*.

Недавно упомянутые слухи о нѣкоторыхъ успѣхахъ Египтянъ въ Сиріи, совершенно подтвердились, хотя друзья нашего Правительства, все еще почитаютъ это сомнительнымъ, однако ихъ печаль явно показываетъ что получаемыя ежедневно извѣстія изъ Сиріи, совершенно не по ихъ мыслямъ. *Ибрагимъ*-Паша, покорилъ уже опять нѣсколько возмутившихся округовъ, и по произведенныхъ въ нихъ изслѣдованіяхъ будто оказалось, что жители получали оружіе отъ Султанскаго главнаго Генерала въ Караманіи, отъ чего еще усугубилась бдительность Египетскаго Короля. Такія извѣстія не могутъ подавать надежды на сохраненіе мира на востокѣ; нуженъ только малѣйшій а можетъ быть только случайный поводъ, чтобы вновь возгорѣлась война. Съ обѣихъ сторонъ дѣлаются къ сему всѣ приготовленія. Порта посылаетъ разныя подкрѣпленія Гафисъ-Пашѣ и вооруженіе флота не прекращается, а между тѣмъ и *Ибрагимъ* съ большою дѣятельностію прикрываетъ границы Сиріи, пока совершенно овладѣетъ мятежемъ. Можетъ быть онъ потомъ самъ какъ мститель будетъ дѣйствовать наступательно; это предположеніе должно непремѣнно склонить Порту, напасть на него не теряя времени, пока еще взбунтованные Сирійцы, удерживаютъ войско *Ибрагима*. Удаленный Министръ внутреннихъ дѣлъ Акифъ-Паша, будто очень много слушался тѣхъ, которые совѣтовали сохранить миръ, и это было причиною его паденія.

12-го Апрѣля.

Извѣстія о побѣдахъ одержанныхъ Солиманъ-Пашею (ренегатомъ Севескимъ, прежде Полковникомъ въ гвардіи Наполеона), подтверждаются всѣми письмами полученными изъ Алеппо. Кажется, что преж

się jeszcze inni znajdowali goście, nic nam nie donosi otrzymana z wyższej Argowii wiadomość.

Diessenhoffen, 24 *Kwietnia*.

Xiąże Ludwik Napoleon został obrany członkiem wielkiej rady z tutejszego okręgu; lecz tej godności nie przyjął, dając odpowiedź, że ościenne mocarstwo mogłoby sądzić, iż on ma zamiar mieszać się do wewnętrznych spraw Szwajcaryi, a w tym razie byłby nieużytecznym swoim wyborcom. (*G.R.K.P.*)

Włochy.

Rzym, 21 *Kwietnia*.

Przybył tu brat Króla Neapolitańskiego, Xiąże Franciszek de Paula, Hrabia *Trapani*, w towarzystwie swego Szambelana. Zamiarem jego jest odbyć nauki w tutejszém kollegium szlachetném, zostającém pod zwierzchnictwem i kierunkiem Jezuitów. Mówią, że obrał sobie stan duchowny i ma przeznaczony sobie kapelusz kardynalski, byleby tylko doszedł do wyższych stopni duchownych. Drugi brat tegoż Monarchy, Xiąże Ludwik, Hrabia *Aquila*, poświęci się marynarce.

— Dziś obchodzi Rzym 2587 rocznicę swego założenia. (*G.C*)

Hiszpania.

Madryt, 19 *Kwietnia*.

Oddział Karolistów, złożony ze 3 batalionów i zostający pod dowództwem Jenerała *Guergué*, został w dniu 11 b. m. pokonany od przeciwnej strony, w pobliżu Toranzo, gdzie już był dotarł. Równie szczęśliwie powiodło się wojsku Królowej od strony Asturyi: bo nietylko pokonało i rozproszyło wyprawę Karolistowską, ale nawet zmusiło ją do powrótu do Nawarry w największym nieładzie. Wojsko, złożone z 14 batalionów, zostające pod dowództwem Infanta *D. Sebastiana*, przeznaczone do poparcia wyprawy w wyższej Arragonii, nie ośmieliło się nawet przekroczyć granicy tej prowincyi.

— O zmianie ministerstwa krążą rozmaite wieści: jedni przeznaczają na Prezesa Rady Hr. *Torreno*, inni zaś Jenerała *Cordova*, albo P. *Pizarro*. Ogółem, wszystkie stronnictwa zgadzają się na to, że teraźniejsze Ministerstwo nie umiało zgoła korzystać ze zwycięztw, tylokrotnie odniesionych.

Dnia 21.

Dzisia o godz. trzeciej rano wyjechał z Madrytu, Infant D. Francisco de Paula, udając się do wód Pirenejskich, dla poratowania zdrowia. Uważano, że przy wzajemném pożegnaniu, Królowa i Infant byli mocno rozczuleni, lecz na twarzy jego małżonki, Donny Luizy Charloty, zupełna malowała się obojętność. Eskorta Infanta składa się z 500 ludzi z półku liniowego i szwadronu gwardyi narodowej. (*G.R.K.P.*)

Turcya.

Konstantynopol, d. 11 *Kwietnia*.

Wspominana niedawno pogłoska o niejakich powodzeniach Egipcyan w Syryi, zupełnie się potwierdziła, chociaż przyjaciele Rządu naszego, zawsze jeszcze zostawują to w wątpliwości; lecz zachmurzone ich twarze, zdradzają wyraźnie, że otrzymywane codziennie wiadomości z Syryi, zgoła nie są podług ich życzeń. *Ibrahim* Basza znowu już przywrócił do posłuszeństwa zbuntowane obwody, a z dokonanych w nich śledzeń, ma się okazywać, że mieszkańce otrzymywali broń od Sułtańskiego naczelnego Jenerała w Karamanii, przez co czujność Vice-Króla Egiptskiego, jeszcze się bardziej powiększyła. Takie wiadomości nie mogą dawać wielkiej nadziei w utrzymaniu pokoju na Wschodzie; dość jest bowiem najmniejszego, przypadkowego powodu, do zapalenia się na nowo wojny w tych okolicach. Z obu stron czynią się do tego wszelkie przygotowania. Porta posyła ciągle rozmaitego rodzaju posiłki dla *Hafiz* Baszy i nieustannie się zajmuje uzbrajaniem floty, a tymczasem i *Ibrahim* Basza rozwija wielką czynność w zasłanianiu granic Syryi, nim zupełnie nie zawładnie powstaniem. Bydź może, iż on sam poźniej, jako mściciel, wystąpi zaczepnie, jakowy wniosek przedewszystkiém powinienby skłonić Portę, do wtargnienia tam nie tracąc czasu, nim zbuntowani jeszcze Syryjczykowie, wstrzymują wojska *Ibrahima* Baszy. Wydalony Minister Spraw Wewnętrznych *Aakif*-Basza, miał za wiele słuchać doradźców, którzy byli za utrzymaniem pokoju, i ta jest przyczyna jego upadku.

Dnia 12.

Doniesienia o zwycięztwie, odniesioném przez Solimana-Baszę (renegata Seves, niegdyś Półkownika w Gwardyi Napoleona), są potwierdzone we wszystkich listach, otrzymanych z Alepu. Zdaje się, że dawny

ній планъ занятія Багдада, придетъ теперь въ исполненіе, тѣмъ вѣрнѣе, что *Ибрагимъ*-Паша имѣетъ много приверженцевъ и обширныя связи въ семъ многолюдномъ и богатомъ городѣ. Трудно ограничить въ такомъ случаѣ предпріятій Египетскаго вождя. Это обстоятельство такого рода, что обращаетъ общее вниманіе и возбуждаетъ опасеніе въ высокой степени, ибо близкій переломъ, кажется становится всё очевиднѣе. (*G. C.*)

Алжиръ, *7-го Апрѣля.*

Все кажется предвѣщаетъ, что *Абдель-Кадеръ* дѣлаетъ приготовленія къ войнѣ. Онъ велѣлъ укрѣпить Текедемпа и Аинъ-Мади, а въ Константинѣ старается снискать приверженцевъ. Въ регулярной его конницѣ находится 600 чел. а въ пѣхотѣ 2,000; съ нѣкотораго времени занимаются также литіемъ пушекъ.— Войску, которое онъ отправилъ къ поколѣніямъ въ пустыни, кажется не была удачна экспедиція. О намѣреніяхъ его противу прежняго Константинскаго Бея *Ахмета*, ничего теперь не слышно.

— Музульманы 5-го ч. с. м. торжествовали здѣсь праздникъ *ашува*, въ память 10 происшествій изъ жизни 10 пророковъ, къ коимъ принадлежитъ, Моисеевъ проходъ чрезъ Чермное море и Вознесеніе Господне. (*G. C.*)

Разныя извѣстія.

Множество зрителей стекается въ мастерскую *Делароша* въ Парижѣ, чтобы видѣть портретъ Наполеона, работы этаго артиста. Наполеонъ изображенъ въ кабинетѣ Тюльерійскаго дворца, въ мундирѣ гвардейскихъ гренадеръ. Одну руку заложилъ назадъ, другою держится за карманъ жилета; голова его наклонена; въ глазахъ выраженіе задумчивости. Портретъ такъ похожъ, что Маршалъ *Сультъ*, увидя его, заплакалъ. Графиня *Липона* сообщила Г. *Деларошъ* нѣсколько нужныхъ подробностей, а Г. *Маршанъ* доставилъ ему платье покойнаго Императора. Наполеонъ изображенъ при той самой шпагѣ, которую носилъ во время сраженія при Ватерлоо; всѣ предметы находившіеся въ его кабинетѣ, живописецъ срисовалъ съ подлинниковъ. Портретъ этотъ предназначенъ для Гр. *Сандвигь*. (*О. Г. Ц. П.*)

— Англійскій жур. *Atlas* увѣряетъ, что въ Кю-Гердисъ близь Лондона, (королевскій садъ) находится замѣчательная ива названная *Salix Napoleonensis*, потому, что она есть отрасль ивы осѣняющей гробъ Наполеона. По листьямъ и цвѣту она совсѣмъ отлична отъ всѣхъ извѣстныхъ въ Европѣ родовъ ивы.

— Въ Гуллѣ (въ Англіи) явилась недавно въ судъ молодая женщина, жалуясь на мущину, который насильно поцѣловалъ ее. „Тотъ, на котораго я жалуюсь, сказала она съ восторгомъ, ворвался въ мой домъ, обнялъ меня и поцѣловалъ.“ Судья приговорилъ похитителя поцѣлуя къ 40 шилинг. пени, къ судебнымъ издержкамъ и шести-недѣльному заключенію.

— Одна изъ газетъ увѣдомляетъ: „Женщины въ верхней Канадѣ, по силѣ опредѣленія Верхняго Парламента, пользуются правомъ подавать голоса при выборахъ представителей. Однако не всѣ пользуются этимъ преимуществомъ. Замѣчено, что оправдалось и при послѣднихъ выборахъ, что голосы эти постоянно благопріятны молодымъ кандидатамъ, холостымъ и пріятнаго вида, и что почти исключительно онѣ подаются дѣвицами и вдовами. Не рѣдко случается, что мужъ и жена балотируютъ въ противную сторону и это нисколько не нарушаетъ добраго согласія.“ (*G. C.*)

— Г. *Кастиль Блазъ* представилъ, незадолго предъ симъ Парижской Академіи Наукъ записку о столовыхъ часахъ новаго устройства, въ которыхъ бой расчитанъ по законамъ музыкальной шкалы. Такъ, напримѣръ, въ часъ по полудни, эти часы бьютъ la (a); въ два часа, la, si, и т. д.; въ восемь часовъ по полудни часы бьютъ всю октаву, а въ двѣнадцать часовъ ночи октаву и четыре прибавочныя ноты: la, si, do, re, mi, fa, sol, la, si, do, re, mi. Отъ полуночи до полудня, часы бьютъ ту же гамму, но въ нисходящей шкалѣ, т. е. въ часъ по полудни бьютъ ноту mi, на которой остановились въ полночь; въ два часа ночи, mi, re, и т. д. Четверти часа выражаются на новыхъ часахъ послѣднею нотою пробившаго часа, но октавою выше, и тремя послѣдующими нотами. Г. Кастель Блазъ обратилъ вниманіе Академіи на пользу подобныхъ часовъ, которыя необходимо образуется и усовершится слухъ публики и въ особенности дѣтей. Эта новая выдумка конечно порадуетъ защитниковъ мнѣнія, что музыкальными нотами можно выражать мысль точно такъ же ясно, какъ словами.

plan zajęcia Bagdadu, przyjdzie teraz do skutku, tém pewniej, że *Ibrahim*-Basza ma wiele stronników i rozgałęzione stosunki w tém ludném i bogatém mieście. Trudno określić, gdzieby w takim razie nie dosięgały wojenne przedsiębierstwa Egiptskiego wodza. Jest to okoliczność, która zwraca powszechną uwagę i wznieca obawę w stopniu wysokim, bo bliskie przesilenie zdaje się bydź coraz widoczniejszém. (*G.C.*)

Algier, *7 Kwietnia.*

Wszystko zdaje się zapowiadać, że *Abd-el-Kader* czyni przygotowania do wojny. Kazał on obwarowywać Tekedempa i Ayn-Mady, a w Konstantynie stara się zjednać sobie stronników. Jego regularna konnica liczy 600 ludzi, a piechota 2,000; od niedawnego czasu zajmuje się także laniem armat.— Wojsko, które wysłał nie dawno do pokoleń w pustyni, nie było podobno najszczęśliwsze w wyprawie swojej. O zamiarach jego przeciwko dawnemu Bejowi Konstantyny, *Achmetowi*, ucichło teraz zupełnie.

— Muzułmanie obchodzili tu uroczyście w dniu 5 b. m. święto *aszuva*, na pamiątkę 10 wypadków z żywotów dziesięciu proroków, do których należy Mojżeszowe przejście morza Czerwonego, i Wniebowstąpienie Chrystusa Pana. (*G. C.*)

Rozmaite Wiadomości.

Pracownia P. *Delaroche* w Paryżu, jest teraz codziennie przepełniona odwiedzającymi, ktorzy pragną usilnie widzieć wizerunek Napoleona. Ma on na sobie mundur Grenadyerów Gwardyi, trzyma jednę rękę w kieszeni od kamizelki, drugą założył w tył; głowę ma schyloną, wzrok zamyślony. Znajduje się w swoim gabinecie w Tuileryach. Wizerunek ten jest tak podobny, że Marszałek *Soult*, widząc go, zapłakał. Hrabina *Lipona* przepędziła kilka godzin dla udzielania P. *Delaroche* stosownych rad, nad pojedyńczemi szczegółami, a P. *Marchand*, ubior Cesarza oddał pod jego rozporządzenie. Szpadę ma tę samę, którą pod Waterloo nosił, a sprzęty, znajdujące się niegdyś w gabinecie Napoleona, służyły za wzór malarzowi. Wizerunek ten przeznaczony jest dla Hrabiego *Sandwich*. (*G.R.K.P.*)

— Dziennik *Atlas* zapewnia, że w Kew-Gardens pod Londynem (ogród Krolewski), jest wierzba godna uwagi, zwana *Salix Napoleonensis*, dla tego, że jest odroślą wierzby, ocieniającej grób Napoleona. Liściem i kwieciem różni się zupełnie od wszystkich, znajomych w Europie rodzajow wierzby.

— W Hull (w Anglii) stanęła niedawno przed sądem młoda niewiasta, zanosząc skargę przeciwko pewnemu mężczyźnie, który ją gwałtownie pocałował. „Ten, którego zaskarżam, rzekła z uniesieniem, wdarł się do mojego domu, ścisnął mnie i pocałował.“ Sędzia skazał rabusia całusowego, na zapłacenie kary 40 szylingow, na koszta sądowe i na wysiedzenie sześciu tygodni w więzieniu.

— Jedna z gazet powiada: „Kobiety w Kanadzie Wyższej, używają na mocy uchwały Angielskiego Parlamentu, prawa dawania głosu na wyborach reprezentantów. Nie wszystkie jednak korzystają z tej prerogatywy. Zauważano, co się i na ostatnich wyborach sprawdziło, że głosy te są stale przychylne kandydatom młodym nieżonatym i przyjemnej powierzchowności, i że są prawie wyłącznie dawane przez panny i wdowy. Często się zdarza, że mąż i żona głosują przeciwnie, i to bynajmniej nie nadweręża dobrego pożycia.“ (*G.C.*)

— Niedawno Paryzka Akademia Nauk, otrzymała notę P. *Castel Blase*, o zegarze stołowym nowej mechaniki, którego bicie urządzone jest podług prawideł skali muzycznej. I tak naprzykład, o godz. 1-ej z południa, zegar ten bije la (a), o godz. 2-ej la, si, i t. d.; o godz. 8 wieczorem zegar wybija całą oktawę, a o godz. 12 w nocy oktawę i cztery noty dodatkowe, la, si, do, re, mi, fa, sol, la, si, do, re, mi. Od północy do południa zegar wybija też gammę, lecz w porządku przeciwnym, t. i. o godz. 1 po południu wybija notę mi, na której stanął o północy, o godz. 2, mi, re, i t. d. Kwadranse wyrażają się na nowym zegarze, ostatnią notą godziny, która wybiła, lecz oktawą wyżej, i trzema następnemi notami. P. Castel Blase, zwrócił uwagę Akademii na użyteczność podobnego zegaru, przez który się, bez wątpienia, kształci i doskonali ucho publiczności, a szczególniej dzieci. Nowy ten wynalazek, zapewna ucieszy obrońców zdania, że przez nóty muzyczne, można wyrażać myśli tak dokładnie, jak przez słowa.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Мая 6 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій.*